

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

18 ianuarie 2017

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Elena Covalenco,

Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 27 mai 2015 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, declarat de inculpații

Zmeiov Oleg Vasili, născut la 27 august 1968, originar și domiciliat în mun.Chișinău, str.Cuza Vodă 20/1, ap.48

și

Grinevici Carolina Vasili, născută la 16 septembrie 1974, originară și domiciliată în mun.Chișinău, str.Cuza Vodă 20/1, ap.48.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 08.09.2013 - 27.05.2015,
2. Instanța de apel: 07.12.2015 - 16.02.2016,
3. Instanța de recurs: 05.12.2016 - 18.01.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 27 mai 2015, Zmeiov Oleg și Grinevici Carolina au fost condamnați în baza art.179 alin.(2) Cod penal la câte 3 ani închisoare fiecare, iar conform art.90 Cod penal, pedeapsa aplicată acestora a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de câte 3 ani, fiecare.

Acțiunea civilă înaintată de Călugăru Ion, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, Zmeiov Oleg și Grinevici Carolina, la 30 aprilie 2013, aproximativ la ora 01.00, împreună și prin înțelegere prealabilă, au pătruns ilegal, fără consimțământul părții vătămate Călugăru Ion în domiciliul acestuia din mun.Chișinău, str.Cuza Vodă 20/1, ap.51, unde Zmeiov Oleg i-a aplicat o lovitură cu pumnul în regiunea feței, iar Grinevici Carolina l-a stropit cu substanță chimică neidentificată de către organul de urmărire penală cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.1284/D din 17 iunie 2013, arsură de gradul I la nivelul țesuturilor moi ale feței și, respectiv, echimoză cu excoriația la nivelul mucoasei buzei superioare care, fiecare în parte, cât și în comun, se califică ca vătămare neînsemnată.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

- avocatul N.Ciumac în numele inculpaților, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpații să fie achitați, pe motiv că relațiile dintre inculpați și partea vătămată sunt ostile de mai mulți ani, partea vătămată fiind sancționat contravențional de mai multe ori pentru că a agresat-o pe C.Grinevici; - inculpații au fost sancționați deja contravențional pentru fapta comisă la

16.05.2013; - instanța a neglijat cererea inculpatei privind audierea martorilor; - declarațiile părții vătămate urmează a fi apreciate critic;

- avocatul L.Bînzari în numele inculpatului O.Zmeiov, care a solicitat rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat pentru lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii, invocând că instanța a apreciat critic declarațiile inculpaților, fără a indica care sunt contradicțiile, punând la baza sentinței declarațiile părții vătămate și a martorului A.Călugăru, care este soția ultimului; - inculpatul O.Zmeiov a recunoscut că i-a aplicat părții vătămate doar o lovitură, însă nu a intrat forțat în locuința acestuia; - nu a fost efectuată nici o expertiză sau interogat vreun expert dacă în urma pulverizării gazului lacrimogen în circumstanțele descrise de inculpați și rezultat al închiderii ușii de către A.Călugăru, mirosul se putea păstra doar în locuință mai mult timp și pe scară nu;

- avocatul D.Șontea în numele inculpatei C.Grinevici, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță cu achitarea inculpatei, din motiv că lipsesc probe ce ar demonstra vinovăția acesteia; - instanța a apreciat greșit declarațiile inculpaților și a părții vătămate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de avocatul N.Ciumac în numele inculpaților O.Zmeiov și C.Grinevici, de avocatul L.Bînzari în numele inculpatului O.Zmeiov, iar apelul avocatului D.Șontea în numele inculpatei C.Grinevici, a fost respins ca fiind tardiv.

Instanța de apel a indicat că, verificând termenul de declarare a apelului declarat de avocatul D.Șontea a stabilit că, acesta l-a depus la a 16-a zi de la recepționarea copiei sentinței motivate, depășind termenul stabilit de 15 zile, fără a indica motivul și a solicita repunerea în termen. Din aceste considerente a respins apelul declarat ca fiind tardiv.

La fel, instanța de apel a menționat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpații au săvârșit infracțiunea incriminată. Astfel, necătând la faptul că O.Zmeiov și C.Grinevici nu și-au recunoscut vina, aceasta a fost dovedită integral prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele - declarațiile inculpaților O.Zmeiov și C.Grinevici, a părții vătămate I.Călugăru, a martorilor I.Buciovschi, A.Călugăru, A.Botnariuc, cât și prin actele cauzei - plângerea părții vătămate I.Călugăru, certificatul de vizită nr.32558 din 30.04.2013, răspunsurile nr.01-5/936 din 03.05.2013, nr.01-5/1573 din 23.07.2013, informația ”903”, raportul de expertiză medico-legală nr.1284/D din 17.06.2014.

Astfel, reieșind din probele sus-menționate, instanța de apel a conchis că vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii de violare a domiciliului părții vătămate, prin pătrundere și rămânerea ilegală în el a fost dovedită, iar acțiunile acestora corect au fost încadrate în prevederile art.179 alin.(2) Cod penal, în prezența agravantei „cu aplicarea violenței”.

Instanța de apel a menționat că, prima instanță analizând versiunea inculpaților, precum că fapta incriminată lor a fost comisă în scara casei, dar nu în interiorul (antreul) apartamentului părții vătămate și, luând în considerare faptul că declarațiile acestora nu numai că contravin în detalii, dar au fost combătute integral prin declarațiile părții vătămate I.Călugăru și ale martorilor A.Călugăru, I.Buciovschi, care obiectiv se confirmă și prin alte probe administrate în cauză, corect a apreciat-o drept o modalitate de apărare, făcută în scopul evitării răspunderii penale.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei inculpaților, instanța de apel a constatat că prima instanță, ținând seama de prevederile art.61, 75, 77 Cod penal, de

gravitatea infracțiunii săvârșite, ce face parte din categoria celor mai puțin grave, de persoana inculpaților, care nu au antecedente penale, precum și lipsa circumstanțelor ce ar agrava sau atenua răspunderea penală, corect a conchis de a le stabili pedeapsa fără izolarea lor de societate, cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, aceasta fiind utilă pentru corectarea inculpaților.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recurs ordinar inculpații O.Zmeiov și C.Grinevici care, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu transmiterea cauzei la rejudecare, pe motiv că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; - nu sînt întrunite elementele infracțiunii și faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită; - la prezentarea materialelor cauzei după finisarea urmăririi penale nu au fost asigurați cu interpret; - în unele acte semnătura lui A.Călugăru este diferită; - prima instanță nu s-a expus asupra cererii de audiere a martorilor, iar în instanța de apel a fost audiat doar un martor din cei doi solicitați de partea apărării; - declarațiile părții vătămate, a martorilor A.Călugăru, I.Bucicoschi, cât și raportul de expertiză medico-legală nr.1284/D din 17.06.2014 urmau a fi apreciate critic; - conflictul a apărut din cauza relațiilor ostile dintre partea vătămată și dănșii, însă nu a fost nici o înțelegere prealabilă între O.Zmeiov și C.Grinevici și nu s-a stabilit pătrunderea în apartamentul părții vătămate.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit textului recursului declarat de inculpați, ca temei de casare a deciziei instanței de apel se invocă art.427 alin.(1) pct.6), 8), 12) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.

Raportând normele nominalizate la situația în cauză, Colegiul penal constată că temeiurile la care se referă autorii recursului nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii” se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Colegiul penal reține că instanțele de fond, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-au dat o apreciere justă, potrivit art.101, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept. Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată în textele sentinței și deciziei instanței de apel, iar temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit.

Ambele instanțe de judecată au motivat concluzia de vinovăție a lui O.Zmeiov și C.Grinevici și corect au calificat acțiunile acestora în baza art.179 alin.(2) Cod penal, ca violare de domiciliu, adică rămânerea ilegală în domiciliu fără consimțământul persoanei și refuzul de al părăsi la cererea ei, cu aplicarea violenței.

Temeiurile invocate de recurenți referitor la nevinovăția lor în săvârșirea infracțiunii imputate sunt neîntemeiate, deoarece atât prima instanță, cât și instanța de apel au motivat condamnarea prin faptul că, învinuirea a prezentat suficiente probe care cert dovedesc vinovăția acestora în săvârșirea infracțiunii imputate, și anume declarațiile inculpaților, a părții vătămate I.Călugăru, a martorilor I.Bucicovschi, A.Călugăru, A.Botnariuc, precum și probele scrise - plângerea părții vătămate I.Călugăru, certificatul de vizită a lui I.Călugăru la urgență nr.32558 din 30.04.2013, informația „903”, răspunsurile nr.01-5/936 din 03.05.2013 și nr.01-5/1573 din 23.07.2013, potrivit căruia lui I.Călugăru s-a stabilit diagnoza „combustie chimică a ambilor ochi fiind internat la spitalul „Sfânta Treime”, raportul de expertiză medico-legală nr.1284/D din 17.06.2014, conform căruia la I.Călugăru s-a constatat „arsură grad I la nivelul țesuturilor moi ale feței, care au fost provocate în rezultatul acțiunii traumatice a unei substanțe chimice pulverizante, echimoză cu excoriația la nivelul buzei superioare”, probe care, luate în ansamblu, dovedesc vinovăția acestora în comiterea infracțiunii de violare de domiciliu cu aplicarea violenței.

Argumentele invocate de recurenți, precum că instanțele de fond eronat au apreciat probele cauzei, și anume declarațiile părții vătămate, a martorilor, nu pot fi reținute, deoarece instanțele de fond s-au expus asupra acestora, concluzionând că declarațiile lor pe parcursul urmăririi penale și a cercetării judecătorești sunt consecvente și coroborează între ele, precum și cu restul probelor cauzei, și nu trezesc careva dubii, mai mult că aceștia fiind audiați în prima instanță, au dat declarații sub jurământ, fiind preîntâmpinați pentru darea mărturiilor false, conform art.312-313 Cod penal.

După cum rezultă din teoria dreptului penal, latura obiectivă a violării de domiciliu include fapta prejudiciabilă care ia forma acțiunii sau inacțiunii - pătrunderea fără consimțământul victimei, rămânerea ilegală, refuzul de a-l părăsi, la cererea victimei.

În speță cert s-a constatat că inculpații au pătruns ilegal, fără consimțământul părții vătămate în apartamentul acestuia (antreu), unde l-au înjurat, O.Zmeiov aplicând violență, iar C.Grinevici l-a stropit cu o substanță chimică, refuzând de a părăsi domiciliul la cererea acestuia, fapt confirmat prin declarațiile părții vătămate I.Călugăru, a martorilor A.Călugăru, A.Botnariuc și I.Bucicovschi, acesta din urmă a declarat că fiind la serviciu a fost solicitată ambulanța de către partea vătămată, intrând în apartament a simțit un miros înțepător și ochii lăcrămau, din care considerente și-a făcut concluzia că în apartament a fost pulverizat cu gaz lacrimogen, deoarece în apartament era imposibil de stat, dînsul i-a spus părții vătămate să iasă afară, în scara blocului nu era miros înțepător, acesta era doar în apartament.

În sensul dat Colegiul penal reține că, prin acțiunile sale inculpații au realizat latura obiectivă a infracțiunii de care au fost recunoscuți vinovați, adică pătrunderea sau rămânerea ilegală în domiciliul, fără consimțământul victimei.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art.179 Cod penal se caracterizează prin intenție directă, motivul infracțiunii poate fi diferit. În speță, se atestă cu certitudine intenția inculpaților de a pătrunde fără consimțământul părții vătămate în domiciliul acestuia, urmărind scopul de a se răfui cu acesta. Varianta agravată a violării de domiciliu, prevăzută la alin.(2) art.179 Cod penal, presupune săvârșirea acestei infracțiuni cu aplicarea violenței sau cu amenințarea aplicării ei. Pentru a fi aplicată răspunderea în baza normei menționate, este necesar ca violența sau amenințarea cu violența să urmărească scopul violării de domiciliu și să se aplice înainte de a se consuma violarea de domiciliu. Din circumstanțele de fapt reținute de instanțele de fond, din declarațiile părții vătămate și martorilor, rezultă că inculpatul O.Zmeiov a aplicat violență față de I.Călugăru, aplicându-

i o lovitură în regiunea feței, iar inculpata C.Grinevici l-a stropit de la o distanță mică în regiunea feței cu gaz lacrimogen.

Prin urmare, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii, inclusiv vinovăția lui O.Zmeiov și C.Grinevici, după cum rezultă din sentința primei instanțe și decizia instanței de apel, care s-au pronunțat asupra circumstanțelor de fapt, și-au motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în mod obiectiv.

Argumentul inculpaților, precum că semnăturile martorului A.Călugăru pe diferite acte ale organului de urmărire penală diferă una de alta, nu poate fi luat în considerație, deoarece analizând materialele cauzei, ca parte vătămată a fost recunoscut doar I.Călugăru, iar A.Călugăru are calitatea de martor, astfel, semnăturile din procesele-verbale de audiere și de confruntare a ei nu trezesc careva dubii (f.d.27, 195-197 v.1).

Nu poate fi reținut nici argumentul recurenților, precum că nu au fost asigurați cu interpret la prezentarea materialelor de urmărire penală, deoarece, reieșind din conținutul proceselor-verbale de prezentare a materialelor de urmărire penală din 31.07.2013, dînșii au fost asistați de traducător, au înaintat cereri și declarații în limba rusă, pe care o posedă (f.d.84, 87 v.1). Totodată, se constată că atât inculpații, cât și apărătorii acestora careva obiecții în acest sens nu au înaintat, nu au menționat despre acest fapt nici în apel.

De asemenea, argumentul inculpaților referitor la neaudierea martorilor nu poate fi luat în considerație, deoarece, conform procesului-verbal din 16.02.2016, în cadrul instanței de apel avocatul a înaintat cerere în scris solicitând audierea doar a martorului A.Botnariuc, care a fost admisă, ulterior acest martor a fost audiat, inculpații având posibilitatea de a-i adresa întrebări (f.d.7, 9, 12-14 v.2). Referitor la ceilalți martori, reieșind din procesul-verbal, instanța de apel a verificat și cercetat declarațiile acestora în ședința de judecată, iar fiind pusă în discuție posibilitatea finisării cercetării judecătorești atât inculpații, cât și avocatul au considerat că aceasta este posibilă (f.d.15 v.2).

Conform art.6 Cod penal, răspunderii penale este supusă numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea penală.

Astfel, potrivit principiului răspunderii penale personale, aceasta revine numai persoanei care a săvârșit ori a participat la săvârșirea unei infracțiuni, neputând interveni pentru fapta altuia. Prin urmare, nu poate fi invocată răspunderea penală părții vătămate pentru acțiunile ce nu le-a săvârșit, din care motiv argumentele recurenților, precum că conflictul a apărut din cauza relațiilor ostile dintre ei și partea vătămată, care a fost atras de mai multe ori la răspundere contravențională, nu pot fi reținute.

Concomitent, Colegiul penal atestă că, conform art.27 și art.414 alin.(2) Cod de procedură penală, aprecierea probelor și circumstanțelor de fapt ale cauzei ține de competența instanțelor de fond și de apel.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și s-o caseze, doar atunci când se constată comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească devenită definitivă.

Colegiul penal conchide că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului, temeiurile de fapt și de drept, care au dus la respingerea apelurilor declarate de partea apărării, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417-418 Cod de procedură penală, iar temei pentru casarea acesteia lipsesc.

La aplicarea pedepsei instanțele de fond just au ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, luând în considerație gradul pericolului social al infracțiunii comise, persoana inculpaților, circumstanțele atenuante și agravante ale cauzei, aplicându-le acestora o pedeapsă echitabilă, individualizată conform prevederilor legale, respectându-se dispozițiile art.61, 75 Cod penal.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În acest context, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpați, fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpații Zmeiov Oleg și Grinevici Carolina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016, în propria lor cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 08 februarie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu